

ໂຄງການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ, ພູມິທັດປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ພາກເໜືອ ສປປ ລາວ

ກອບນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ

ເດືອນ ຕຸລາ 2019

ພະແນກຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຈາກການທຳລາຍ ແລະ ການເຊື່ອມໂຊມຂອງປ່າໄມ້
ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ວຽງຈັນ ສປປ ລາວ

ສັງລວມຫຍໍ້

ໂຄງການ (ເຊິ່ງມີຊື່ວ່າ ໂຄງການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ, ພູມິທັດປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນແຂວງ ພາກເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ (GFLL) ມີເປົ້າໝາຍບັນລຸການຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວໃນ 6 ແຂວງ ພາກ ເໜືອ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການເບີກຈ່າຍເງິນຕາມຜົນງານ ຈາກໂຄງການຄູ່ຮ່ວມກາກບອນປ່າໄມ້ (FCPF).

ໂຄງການ GFLL ເປັນໂຄງການໃນອານຸພາກພື້ນ ຄັ້ງທຳອິດ ຂອງ ສ ປປ ລາວ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍບັນລຸການຫຼຸດຜ່ອນ ທາດ ອາຍເຮືອນແກ້ວ ໃນພື້ນທີ່ພູມິທັດປ່າໄມ້ຕິດຈອດກັນ ເຊິ່ງກວມເອົາເນື້ອທີ່ປະມານ (1/3) ຂອງເນື້ອ ທີ່ທົ່ວ ປະເທດ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້; ເທົ່າກັບ 40% ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ທີ່ຖືກທຳລາຍ ແລະ ເສື່ອມໂຊມ. ການ ກະກຽມ ແລະ ອອກແບບ GFLL ແມ່ນດຳເນີນງານຄ່ຽງຄູ່ກັນໄປ ຄື: ສະເໜີຂໍທິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າສຳລັບຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຈາກກອງທຶນອາກາດສີຂຽວ (GCF) ແລະ ສະເໜີຂໍທິນສຳລັບເບີກຈ່າຍເງິນຕາມຜົນງານຫຼຸດຜ່ອນທາດ ອາຍເຮືອນແກ້ວ ຈາກໂຄງການຄູ່ຮ່ວມກັກບອນປ່າໄມ້ (FCPF). ການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ GFLL ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ທີ່ຈະປັບປຸງຂະແໜງປ່າໄມ້ຂອງຕົນ ແລະ ດຳເນີນບາດກ້າວ ຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ອີງໃສ່ເງິນບໍລິຈາກ ເຊິ່ງໄດ້ມາຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ.

ການເຂົ້າໄປຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ (ER) ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບ 4 ປັດໃຈຕົ້ນຕໍ ແລະ ຖືກຈັດເຂົ້າໃນ 4 ອົງປະກອບຫຼັກ ເຊິ່ງລວມມີ: i) ສ້າງທຸກເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນວຽກງານ ເຣດ+, ii) ຊ່ວຍເຫຼືອຂະແໜງການກະສິກຳ, iii) ຊ່ວຍເຫຼືອຂະແໜງການປ່າໄມ້, ແລະ iv) ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາອົງປະກອບຕ່າງໆ. ສິ່ງທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາແມ່ນ ລັດຖະບານ ໄດ້ ຮັບຮອງເອົາແຜນຍຸດທະສາດການຂະຫຍາຍຕົວສີຂຽວ (ເຖິງປີ 2030) ເຊິ່ງຮັບປະກັນການຂະຫຍາຍຕົວໃນທຸກ ດ້ານ, ຂະ ຫຍາຍຕົວແບບຍືນຍົງ ແລະ ເປັນມິດກັບທຳມະຊາດ.

ສະຖານະພາບ ແຫ່ງຊາດ

ການສະໜັບສະໜູນຂອງທະນາຄານໂລກ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດຂະຫຍາຍຕົວ ແບບສີຂຽວ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວິທີການແບບມາບັນຈົບກັນຂອງຫຼາຍຂະແໜງການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ, ຫຼຸດຜ່ອນການຂາດແຄນອາຫານ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ (GFLL) ຂອງແຂວງພາກເໜືອ ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນສອງບັນຫາ (ການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຂາດ ແຄນອາຫານ) ໃນສາມບັນຫາຂອງໂລກ. ນອກຈາກນີ້ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງທະນາຄານໂລກ ໃນຂະແໜງ ການປ່າໄມ້ ຈະເປັນການສືບຕໍ່ລົງທຶນດ້ານປ່າໄມ້ ໂດຍຜ່ານ ໂຄງການຈັດສັນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງພາກຂະຫຍາຍ (SUPSFM)

ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດ ເຣດ+ ແຫ່ງຊາດ (NRS) ເຖິງ ປີ 2025, ວິໄສທັດ ເຖິງປີ 2030 ແລະ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອທອດຖອນບົດຮຽນ ທາງດ້ານຍຸດທະສາດ ແລະ ການ ດຳເນີນງານ ສຳລັບການຂະຫຍາຍກິດຈະກຳຂອງ ເຣດ+ ອອກໄປທົ່ວປະເທດ. ນອກຈາກນີ້ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນ ທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ຍັງສອດຄ່ອງກັບ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ສະບັບທີ 8 (NSED: 2016-2020) ຂອງລັດຖະບານ.

ຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ ແລະ ນິຕິກຳ

ອີງຕາມການປຶກສາຫາລື ໃນລະຫວ່າງປີ 2016-2019, ບັນດາເອກະສານປົກປ້ອງ ໄດ້ຖືກກະກຽມ ເຊິ່ງ ຈະກຳນົດ ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ GFL ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປ້ອງ, ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມຊົນ, ການກຳນົດຄວາມສ່ຽງ ແລະ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ, ຂໍ້ແນະນຳດ້ານເຕັກນິກ, ມາດຕະການເງິນ ແລະ ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ.

ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RPF) ສະບັບນີ້ ກຳນົດຂໍ້ແນະນຳ ເພື່ອສ້າງຫຼັກການຈັດສັນຍົກ ຍ້າຍ, ກະກຽມການຈັດຕັ້ງ, ກົນໄກການໃຫ້ທຶນ, ມາດຕະການຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ, ກົນໄກແກ້ໄຂຄຳ ຮ້ອງທຸກ, ຂັ້ນຕອນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເຊິ່ງດຳເນີນງານໄປຄຽງຄູ່ກັບກອບນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນງານປຶກສາຫາລື (PF) ທີ່ໄດ້ກະກຽມແລ້ວ. ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍແມ່ນ ສ່ວນ ໜຶ່ງ ຂອງກອບນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESMF) ແລະ ຕອບສະໜອງ ນະໂຍບາຍປົກປ້ອງຂອງທະນາຄານໂລກ 7 ຂໍ້ ທີ່ໂຄງການ GFL ກ່ຽວຂ້ອງ. ບັນດາກອບນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານັ້ນລວມ ມີ: ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (OP/BP 4.01), ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດຂອງສັດ-ພືດ (OP/BP 4.04), ປ່າໄມ້ (OP/BP 4.36), ການຄຸ້ມຄອງສັດຕູພືດ (OP/BP 4.09); ນະໂຍບາຍສັງຄົມຕໍ່ກັບ ຄົນພື້ນເມືອງ (OP/BP 4.10), ຊັບພະຍາກອນທາງກາຍຍະພາບ ແລະ ວັດທະນະທຳ (OP/BP 4.11), ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນງານປຶກສາຫາລື (ການຕັ້ງຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະມັກໃຈ) (OP/BP 4.12)

ພາຍໃຕ້ອົງປະກອບທີ 2 (ຂະແໜງການກະສິກຳ); ຄາດວ່າມີການຄອບຄອງທີ່ດິນຈຳນວນເລັກນ້ອຍ. ແຕ່ສາມາດ ຫຼີກເວັ້ນຜົນກະທົບ ທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້, (ຫລື ຖ້າບໍ່ສາມາດຫລີກເວັ້ນໄດ້), ໃຫ້ຫຼຸດຜົນກະທົບໃຫ້ໜ້ອຍສຸດ ດ້ວຍ ການອອກແບບເໝາະສົມ, ປະເມີນຜົນກະທົບ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ກອບ ນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍສະບັບນີ້ RPF ນີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້ແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ເປັນທາງລົບ.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍຫຼັກ ຂອງ ສ ປປ ລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງ ໂຄງການການ ລວມມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ດຳລັດເລກທີ 21/ນຍ ລົງວັນທີ 31 ມັງກອນ 2019
- ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຖືກກະທົບ ໂດຍໂຄງການລັດ (ເລກທີ 84/ລບ, ລົງວັນທີ 5 ເມສາ 2016)
- ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ປີ 1991, ປັບປຸງ 2003 ແລະ 2015)
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ (ປີ 2015)
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ປປທ, 2013)

ອີງຕາມກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນງານປຶກສາຫາລື (ຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະມັກໃຈຂອງທະນາຄານ ໂລກ - OP/BP 4.12), ບັນດາຫຼັກການພື້ນຖານຂອງການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການມອບທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ໂຄງການ ລວມມີເງື່ອນໄຂ ພື້ນຖານດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບ/ດ້ານບໍ່ດີ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້
- ດຳເນີນການ ປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ ຫລື ໃຫ້ການຊົດເຊີຍ ເພື່ອປັບປຸງ ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍ ພື້ນຟູລາຍຮັບ ແລະ ມາດຖານການດຳລົງຊີວິດ ຂອງປະຊາຊົນ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ໃຫ້ເທົ່າລະດັບເດີມ ກ່ອນມີຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ
- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປົກສາຫາລື ແບບໃຫ້ຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ, ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ອນການດຳເນີນງານ ແລະ ບໍ່ມີການຂົ່ມຂູ່ ປະຊາຊົນ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ກ່ຽວກັບການມອບທີ່ດິນໃຫ້ ແກ່ໂຄງການ, ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການກະກຽມຊົດເຊີຍ; ຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຂັ້ນຕອນມີ ການບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ
- ສະໜອງການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍ (ຖ້າມີ) ສຳລັບຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ໃນອັດຕາທົດແທນ ກ່ອນຈະເລີ່ມດຳເນີນວຽກງານການກໍ່ສ້າງ.

ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ “ຊັບສິມບັດຂອງຊາດ” ເຊິ່ງ ລັດເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ. ປ່າໄມ້ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນປູກ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ຕ້ອງເປັນຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ. ພາຍໃຕ້ກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນປູກ ແມ່ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມູນຄ່າຊັບສິນ

ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF ຍັງລວມມີຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນແບບສະມັກໃຈ ແລະ ຊັບສິນອື່ນໆ (ລວມທັງຂໍ້ຈຳກັດໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິນ) ທີ່ເກີດຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ໂຄງການສາມາດຮັບການປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນຈາກປະຊາຊົນ ໄດ້, ຖ້າວ່າ ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງ ຈາກໂຄງການ. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະສ້າງຫລັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການປະຕິບັດງານຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ພື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການດຳເນີນໂຄງການ.

ພາຍໃຕ້ ແຜນງານການຫລຸດຜ່ອນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ (ERP), ຈະພິຈາລະນາ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ໃນສອງຮູບແບບ ເຊັ່ນ:

- ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ໂດຍຜ່ານການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈ:

ອາດຈະມີກໍລະນີ ທີ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ປະຊາຊົນ (PAP) ແລະ ຄົວເຮືອນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (PAH) ເລືອກທີ່ຈະປະກອບສ່ວນທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ຖືກ ໂຄງການກະທົບ ໂດຍບໍ່ຮັບການຊົດເຊີຍ ເນື່ອງຈາກບຸກຄົນເຫລົ່ານັ້ນຍອມຮັບຜົນປະໂຫຍດໂຄງການ ແລະ ເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ໄດ້ຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງຈາກໂຄງການ; ໃນກໍລະນີ ນີ້, ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ໃຫ້ແກ່ໂຄງ ການຈະຖືກຍອມຮັບໄດ້ ຖ້າວ່າ:

- ກ) ດິນ ທີ່ຈະປະກອບສ່ວນ ຕ້ອງຕຳກວ່າສິບສ່ວນຮ້ອຍ (10%) ຂອງດິນທີ່ຜູ້ບໍລິຈາກຄອບຄອງ
- ຂ) ຄອບຄົວທີ່ປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ມາຈາກກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ດັ່ງທີ່ ກອບນະໂຍບາຍສະບັບນີ້ໄດ້ກຳນົດໄວ້
- ຄ) ໂຄງການຍ່ອຍ ບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍວັດຖຸ/ທາງກາຍະພາບ

ງ) ໃຫ້ມີຫຼັກຖານການຢັ້ງຢືນ ເຊັ່ນ: ການຍິນຍອມ ປະກອບສ່ວນທີ່ດິນດ້ວຍຄວາມສະມັກໃຈ ຈາກຜູ້ທີ່ບໍລິຈາກ ແຕ່ລະຄົນ

ຈ) ແຈ້ງໃຫ້ຄອບຄົວທັງໝົດ ທີ່ບໍລິຈາກດິນ ຊາບກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການຊົດເຊີຍຂອງໂຄງການ (ຈາກ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF) ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕັດສິນໃຈທາງເລືອກໃນການ ບໍລິຈາກທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF. ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ/ທ້ອງ ການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ (PAFO/DAFO) ຈະເປັນຜູ້ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດໍາເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (ARAP/RAP) ເຊິ່ງຈໍາເປັນ ສໍາລັບໂຄງການ ທີ່ໄດ້ລະບຸ ໃນລະຫວ່າງການດໍາເນີນງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຕ້ອງກະກຽມ ARAP/RAP ໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບ ກອບນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ RPF.

ນອກຈາກກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຍັງມີບັນດາກົມອື່ນໆ ມີພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ ໃນການອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ດໍາເນີນໂຄງການ. ອົງຕາມນິຕິກໍາ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (MoNRE) ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ. ກະຊວງດັ່ງກ່າວຍັງຮັບຜິດຊອບເລື່ອງກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ກໍາມະສິດທີ່ດິນ ແລະ ການຖືຄອງທີ່ດິນ. ອົງຕາມສະຖານະການສະເພາະ, ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ARAP/RAP ອາດຈະກໍານົດ ລາຍລະອຽດສະເພາະເພີ່ມເຕີມ ຫລື ເງິນອຸດໜູນເພີ່ມເຕີມ.

ການຊົດເຊີຍຈະຖືກກວດກາຄືນ, ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຕິດຕາມ ໂດຍ ພະແນກກະສິກໍາປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າໄມ້ / ທ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ຂອງເມືອງ (DAFO) ເຊິ່ງຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ດໍາລັດເລກທີ 84, 2016 ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ. ພ້ອມນີ້ ອານຸຄະນະກໍາມະການຈັດສັນຍົກຍ້າຍຂັ້ນບ້ານ ຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມຄວາມຈໍາເປັນ ໃນບ້ານ ທີ່ມີການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ແລະ ຄອບຄອງທີ່ດິນ.

ຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ກົນໄກແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ

ກົນໄກແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນຢູ່ລະດັບບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ໂດຍນໍາໃຊ້ ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີແລ້ວ ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກໜ່ວຍງານ ຫລື ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ (VMU/C) ທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນກ່ອນແລ້ວ ໃນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸດຕິທໍາເມືອງ (DoJ) ແລະ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ (DAFO) ແລະ ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ/ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ. ບັນດາ ອົງການ ທີ່ມີໜ້າທີ່ແກ້ຄໍາຮ້ອງທຸກ (GRIs) ຈະຖືກນໍາໃຊ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກທີ່ ກ່ຽວກັບການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ເຊິ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຍົກຂຶ້ນ. ອົງການດັ່ງກ່າວ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຄໍາຮ້ອງທຸກ, ປະເມີນ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ, ຄວາມບໍ່ພໍໃຈ ແລະ ຄວາມຂັດຂ້ອງ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການແກ້ໄຂການຮ້ອງທຸກ (ປີ 2015).

ນອກຈາກຕົວແທນຂອງບ້ານ ແລະ ເມືອງ, ໜ່ວຍງານໄກ່ເກ່ຍບ້ານ/ຄະນະກໍາມະການໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ (VMU/C) ອາດຈະປະກອບດ້ວຍ ຕົວແທນຂອງປະຊາຊົນ, ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ, ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ທີ່ເປັນອິດສະຫລະ. ຖ້າຫາກການຮ້ອງທຸກນັ້ນ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການປະເມີນມູນຄ່າຊັບສິນທີ່ຈະຖືກຄອບຄອງ, ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕ້ອງເພີ່ມຜູ້ປະເມີນອິດສະລະ; ກະຊວງ

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອແຈ້ງ ການຕັດສິນໃຈຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ. ອົງການຈັດຕັ້ງແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ (GRI's) ຕ້ອງເຮັດວຽກ ເພື່ອຜັນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາຂອງການດຳເນີນໂຄງການ, ລວມທັງໄລຍະເວລາຂອງການຄຳປະກັນຄວາມບົກຜ່ອງທາງດ້ານເຕັກນິກຂອງການກໍ່ສ້າງ.

ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ, ການປຶກສາຫາລື ມວນຊົນ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ

ທະນາຄານໂລກ (WB) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນພຽງພໍ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ ຕໍ່ກັບປະຊາຊົນທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ໃນຮູບແບບ ແລະ ພາສາທີ່ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ມີຂໍ້ມູນຢູ່ໃນບ່ອນ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ຫັນກັບເຫດການ. ການດຳເນີນການແບບນີ້ ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ຖືກກະທົບ ໄດ້ປະກອບຄຳຄິດເຫັນຕໍ່ກັບການອອກແບບ ແລະ ມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການຕ້ອງພົວພັນກັບປະຊາຊົນຖືກກະທົບ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ແຈ້ງການກ່ອນປະຕິບັດວຽກງານ. ໂດຍອີງໃສ່ປະເພດຂອງໂຄງການ; ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຄວນຖືກດຳເນີນໃນວິທີທາງ ເຊິ່ງເໝາະສົມກັບຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ໃນກໍລະນີ, ມີກຸ່ມຊົນຜູ້ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ມີການ ປຶກສາຫາລື ຢ່າງອິດສະລະ, ປຶກສາກ່ອນການດຳເນີນງານ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ ເໝາະສົມກັບປະເພນີ-ວັດທະນະທຳຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈະເຂົ້າຮ່ວມທຸກ ຂັ້ນຕອນ ການສ້າງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຈະປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

ການກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ໂດຍອີງໃສ່ ປະເພດ ແລະ ຄວາມສັບຊ້ອນຂອງແຜນດຳເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ບາດກ້າວຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານ (RAP), ໂຄງການອາດປະຕິບັດການກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນ ເປັນປະຈຳອາທິດ, ປະຈຳເດືອນ ແລະ ໄຕມາດ. ຄວນເຮັດບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດ ເຊິ່ງມັນເປັນຄວາມຈຳເປັນຂັ້ນພື້ນຖານເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ກົມປ່າ/ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮັບຮູ້: i) ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ (RAP) ແລະ ii) ແກ້ໄຂບັນຫາ ເຊິ່ງ ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ເໝາະສົມ.

ເນື້ອໃນຂອງບົດລາຍງານການກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນທີ່ຈະແຈກຍາຍເປັນລາຍເດືອນຄວນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການເບີກຈ່າຍເງິນ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ສຳລັບຊົດເຊີຍການຄອບຄອງດິນ ແລະ ປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ/ການພື້ນຟູ
- ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ
- ການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ການແບ່ງທີ່ດິນຄືນໃໝ່
- ຈຳນວນ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງດິນທີ່ມີການຄອບຄອງໃໝ່
- ຕາຕະລາງຂອງກິດຈະກຳທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ

- ນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ
- ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ກັບປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ARAP/RAP
- ພະນັກງານ, ການຝຶກອົບຮົມ, ຕາຕະລາງວຽກ ແລະ ການດຳເນີນງານຈັດສັນຍົກຍ້າຍໃນແຕ່ລະລະດັບ
- ດຳເນີນການລົງກວດກາຕິດຕາມສະໜາມປະຈຳໄຕມາດ ໂດຍອີງຕາມກົດຈະກຳສະເພາະ ເພື່ອໃຫ້:
 - ປັບປຸງການປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
 - ຮັບປະກັນຂະບວນການປຶກສາຫາລື ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບ
 - ສ້າງຕົວຊີ້ວັດ (ຫຼັກຖານ) ແລະ ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອີງໃສ່ຜົນງານ
 - ກຳນົດເວລາລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບຂອງເຄື່ອງມືປຶກສາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ທີ່ໄດ້ສະເໜີ

ສົມທົບກັບການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ ໂດຍພະນັກງານກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ຈຳເປັນຕ້ອງບັນຈຸຫຼັກການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນຈາກພາຍນອກຢ່າງເຄັ່ງຄັດ. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນພາຍນອກ ມີຈຸດປະສົງ ສະໜອງ ການກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເປັນປຶກສາກະຕິ ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນ ແລະ ບໍລິຈາກທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ໂຄງການ ເພື່ອປະເມີນວ່າ ໂຄງການບັນລຸຈຸດປະສົງ ຫຼືບໍ່. ຕົວຊີ້ວັດຂອງການຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກປະກອບມີ:

- ຄວາມຄືບໜ້າ: ການກະກຽມ ARAP/RAP ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊົດເຊີຍແກ່ປະຊາຊົນ
- ຄຸນນະພາບ: ປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວຂອງຜູ້ຖືກຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ພໍໃຈຕໍ່ກັບການຊົດເຊີຍ ແລະ ການປັບແປງຂອບເຂດທີ່ດິນ/ພື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນຂອບເຂດໃດ
- ເງິນຊົດເຊີຍ: ການເບີກຈ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ສຳລັບຊົດເຊີຍການຄອບຄອງທີ່ດິນ
- ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ: ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ ຖືກຜົນກະທົບ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການດຳເນີນໂຄງການ; ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ການພື້ນຟູເສດຖະກິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ ຖືກຜົນກະທົບ
- ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ຕິດຕາມກວດກາພາຍນອກ ຄວນມາຈາກອົງກອນອິດສະລະ, ເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າການສຶກສາ ຫຼື ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ໃນ ສປປ ລາວ. ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງກວດກາພາຍນອກ ມີດັ່ງນີ້:
 - ສ້າງ ແຜນການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ARAP/RAP ໂດຍການສົມທົບກັບທີມງານກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນ
 - ສ້າງເກດທຸກບັນຫາຂອງ ARAP/RAP ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ARAP/RAP, ສະໜອງການກວດກາຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໃຫ້ແກ່ທະນາຄານໂລກ
 - ໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກວດສອບ ແລະ ການປັບປຸງ ຂໍ້ມູນ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ງົບປະມານ

ຈະຄິດໄລ່ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ ບົນພື້ນຖານ ການສຶກສາມູນຄ່າທົດແທນ ແລະ ຄ່າປະເມີນການຟື້ນຟູລາຍໄດ້ ເຊິ່ງນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກການປະເມີນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄົວເຮືອນ. ຂໍ້ມູນນີ້ ຈະເປັນພື້ນຖານ ສຳລັບຄິດໄລ່ງົບປະມານຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ຜົນການຄິດໄລ່ຈະບັນຈຸເຂົ້າໃນ RAP/ARAP ແລະ RAP/ARAP ຈະໄດ້ຮັບເງິນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນມາຈາກງົບປະມານດຳເນີນງານ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.